SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 495/2025-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **PRITA s.r.o.**, Svoradova 1, Bratislava, IČO 35 729 295, zastúpenej advokátkou Mgr. Kristínou Monosi Lehoťanovou, Mickiewiczova 2, Bratislava, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 To 1/2023 zo 17. októbra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.
Ústavná sťažnosť a skutkový stav

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2/To/1/2023 zo 17. októbra 2024. Navrhuje napadnutý rozsudok vo výrokoch I a II zrušiť, vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola rozsudkom Špecializovaného trestného súdu sp. zn. 2T/21/2019 z 5. augusta 2022 uznaná za vinnú z pokračovacieho zločinu legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. b) Trestného zákona (v bodoch 6 a 7) sčasti v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona (v bodoch 5, 9), za čo jej Špecializovaný trestný súd uložil peňažný trest vo výške 10 000 eur a trest zverejnenia odsudzujúceho rozsudku v Obchodnom vestníku v troch po sebe idúcich číslach v časti týkajúcej sa sťažovateľky.

3. Proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol napadnutým rozsudkom najvyšší súd tak, že vo výroku I podľa § 321 ods. 1 písm. d) a e) Trestného poriadku zrušil rozsudok Špecializovaného trestného súdu a vo výroku II podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku uznal (okrem ďalších osôb) sťažovateľku vinnou zo zločinu prijímania

úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona formou účastníctva podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona za skutky uvedené v bodoch 5, 6, 7 a 9, za ktorý jej uložil peňažný trest 10 000 eur a trest zverejnenia odsudzujúceho rozsudku v Obchodnom vestníku v troch po sebe idúcich číslach v časti týkajúcej sa sťažovateľky.

II.
Argumentácia sťažovateľky

4. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti namieta arbitrárnosť a nedostatočnú odôvodnenosť napádaného rozsudku najvyššieho súdu. Namieta, že sa najvyšší súd nezaoberal jej námietkami, ako aj námietkami a návrhmi na doplnenie dokazovania ostatných spoluobžalovaných osôb, ktoré mohli byť vo vzťahu k nej relevantné. Poukazuje na to, že najvyšší súd v časti odvolacích námietok odkázal na odôvodnenie rozsudku Špecializovaného trestného súdu, ktorý sám zrušil, a tieto rozhodnutia potom prezentoval ako tvoriace jednotu, čo je podľa jej názoru ústavne neakceptovateľné. Z napadnutého rozsudku najvyššieho súdu nevyplýva, na základe akých dôkazov malo byť preukázané, že sa skutky (v bodoch 5, 6, 7 a 9) stali a že ich spáchala sťažovateľka.

5. Najvyšší súd v napádanom rozhodnutí neuviedol, ako hodnotil dôkazy. Podľa názoru sťažovateľky ich nehodnotil jednotlivo a ani v ich vzájomnej súvislosti, pričom neuviedol myšlienkové postupy, z ktorých by bolo možné vylúčiť svojvoľnosť jeho rozhodovania. Najvyšší súd nevyhodnotil vierohodnosť svedkov, nezaoberal sa námietkou nezákonnosti a procesnej nespôsobilosti listinných dôkazov. V jeho rozhodnutí chýba dostatočná skutková a právna argumentácia. Podľa názoru sťažovateľky najvyšším súdom zistený skutkový stav je neúplný a nesprávny a prieči sa vykonaným dôkazom.

6. Sťažovateľka poukázala aj na absenciu riadneho odôvodnenia rozsudku vo vzťahu k trestu, ktorý jej bol uložený. Uložený trest bol podľa názoru sťažovateľky neprimeraný a najvyšší súd neprihliadol na dôsledok trestu a pomer výhod z trestného činu vo vzťahu k nej. V súvislosti s ukladaním trestu najvyšší súd neskúmal jej majetkové pomery, pričom nebola zohľadnená ani zmena závažnosti trestného činu. Vo vzťahu k výške peňažného trestu súd neprihliadol na neprimeranú dĺžku trestného konania, preto považuje rozhodnutie súdu o treste za svojvoľné.

7. Podľa názoru sťažovateľky nebola škoda spôsobená trestným činom správne posúdená, s čím súvisela aj nesprávna právna kvalifikácia skutku. Je toho názoru, že ako právnická osoba nemohla byť pomocníkom pri páchaní trestného činu inými fyzickými osobami, pretože to nevyplývalo z vykonaného dokazovania a poskytnutie pomoci inému právnickou osobou právne neexistuje ako konanie, ktoré by mohlo byť trestné podľa zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

8. Skutky podľa bodov 5, 6, 7 a 9 napádaného rozsudku nemôžu byť trestným činom, pretože žiadny hlavný páchateľ nedosvedčil, že by vôbec vedel o existencii sťažovateľky. Z uvedeného dôvodu nemohla byť pomocníkom žiadnej korupcie, pretože jej nebol preukázaný úmysel.

9. Podľa názoru sťažovateľky sa najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom nevysporiadal s jej námietkou o nezákonnosti začatia trestného stíhania a námietkou nezákonnosti obžaloby. Výklad § 199 ods. 3 a § 206 ods. 2 Trestného poriadku, ako aj § 115 ods. 7 Trestného poriadku prezentovaný súdom je podľa sťažovateľky ústavne nekonformný. Orgány činné v trestnom konaní začali trestné stíhanie, vzniesli sťažovateľke obvinenie a podali obžalobu procesne nespôsobilým

spôsobom, v dôsledku čoho boli následne získané a vykonané procesne nepoužiteľné a nezákonné dôkazy. Ďalej namietala procesnú nepoužiteľnosť zápisníc o výsluchu svedkov pred zmenou procesného postavenia, ktoré sa čítali na hlavnom pojednávaní bez toho, aby v prípravnom konaní boli ona alebo jej obhajca pri ich výsluchu. Nesprávne bolo podľa nej aj odôvodnenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu o zamietnutí návrhu na doplnenie obžaloby o benefity spolupracujúcich osôb. Poukázala aj na absenciu vydania príkazu podľa § 91 Trestného poriadku na vydanie, uchovanie a odňatie počítačových údajov (z aplikácie internetovej komunikácie), ktoré malo následne založiť nezákonnosť znaleckých posudkov a svedeckých výpovedí znalcov, pretože archivácia údajov pre účely znaleckého skúmania nie je bez príkazu legálna.

10. Z už uvedených dôvodov došlo podľa názoru sťažovateľky napádaným rozsudkom najvyššieho súdu k porušeniu ňou označených práv.

III.
Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľka mohla (môže) domôcť ochrany svojich práv v konaní pred všeobecným súdom prostriedkami predpokladanými právnou úpravou (v danom prípade Trestným poriadkom).

13. Ústavný súd s prihliadnutím na princíp subsidiarity (vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 *in fine* ústavy) v prvom rade skúmal, či sťažovateľka mala proti namietanému zásahu najvyššieho súdu do jej práv účinný právny prostriedok, ktorým by sa mohla domôcť ich ochrany. Pri posudzovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd pre úplnosť poukazuje na to, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorého uplatnenie nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú.

14. Podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu [písm. c)], rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom [písm. g)], rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom

posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť [písm. i)].

15. Podstatou argumentácie sťažovateľky v ústavnej sťažnosti je jej tvrdenie o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku, svojvôli najvyššieho súdu, nevysporiadaní sa, resp. nedostatočnom vysporiadaní sa s námietkami sťažovateľky najmä v súvislosti s nesprávnym, prípadne nezákonným postupom orgánov prípravného trestného konania (v súvislosti so začatím trestného stíhania, vznesením obvinenia a podaním obžaloby), nevykonaní navrhovaných dôkazov a ich nesprávnom hodnotení, nesprávnom právnom posúdení veci a o nedostatočne zistenom skutkovom stave.

16. Ústavný súd poukazuje na svoju aplikačnú prax odvíjajúcu sa od nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 546/2020 z 23. februára 2021 [postupne osvojenú zo strany ďalších senátov ústavného súdu (I. ÚS 343/2022, I. ÚS 339/2022, II. ÚS 514/2022, II. ÚS 559/2021, III. ÚS 302/2022, IV. ÚS 15/2023, IV. ÚS 254/2022 atď.)], podľa ktorej dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nezodpovedá právo na obhajobu len vo formulačnom rozsahu čl. 50 ods. 3 ústavy (primeraný čas na prípravu obhajoby a možnosť obhajovať sa sám alebo prostredníctvom obhajcu, pozn.), ale obhajobné práva v kontexte spravodlivého procesu podľa čl. 6 dohovoru, a teda aj v rozsahu čl. 46 ods. 1 ústavy (s odrazom najmä v § 34 Trestného poriadku). Podstatu a zmysel materiálneho poňatia základného práva na obhajobu [čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru] v podobe zaručenia reálnej a účinnej možnosti uplatnenia tohto práva v rámci trestného konania na účel bránenia sa proti obvineniu zo spáchania trestného činu je potrebné vždy vykladať v duchu zabezpečenia práva na spravodlivý súdny proces garantovaného v čl. 46 ods. 1 ústavy (rovnako v čl. 36 ods. 1 listiny) a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Uvedenému právu zodpovedá postup všeobecných súdov podľa § 168 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý normuje povinnosť súdov uviesť v odôvodnení svojho rozhodnutia, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Nezaujatie žiadneho takéhoto stanoviska predstavuje zjavnú neodôvodnenosť rozhodnutia, a tým aj popretie účelu práva na obhajobu, najmä ak v dôsledku nedostatočného odôvodnenia nie je obvinenému zrejmé, v akom rozsahu a akým spôsobom sa môže náležite procesne brániť (I. ÚS 182/2023).

17. K uvedenému ústavný súd konštatuje, že aj otázka dostatočnosti vysporiadania sa so zákonnosťou procesu dokazovania a s odmietnutím navrhovaných dôkazov alebo iná skutková okolnosť z hľadiska vysporiadania sa súdu s jej obsahom v odôvodnení svojho rozhodnutia sú obvineným uplatniteľné v dovolacom konaní ako námietka z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Z hľadiska tohto dôvodu dovolania však ide o prieskum obhajobného atribútu spravodlivého procesu spočívajúci vo vyhodnotení dovolacím súdom, či sa skôr konajúce súdy spoľahlivo a nearbitrárne vyrovnali v odôvodnení svojich rozhodnutí s otázkami podstatnými pre rozhodnutie, čo zodpovedá obhajobným právam obvineného (m. m. IV. ÚS 546/2020).

18. V ústavnej sťažnosti obsiahnuté námietky o tom, že sa najvyšší súd nedostatočne vysporiadal so zákonnosťou vykonaného dokazovania a s odmietnutím vykonania navrhovaných dôkazov mohla sťažovateľka uplatniť aj pred dovolacím súdom a subsumovať ich pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Sťažovateľka však dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý jej právna úprava umožňuje využiť, neuplatnila (ako vyplýva z ústavnej sťažnosti, ale aj overenia si ústavného súdu na základe súčinnosti poskytnutej zo strany Špecializovaného trestného súdu).

19. Okrem toho sťažovateľka disponovala možnosťou podať dovolanie aj z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, teda že rozhodnutie je založené na nesprávnej právnej kvalifikácii zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, čomu zodpovedá časť jej námietok vo vzťahu k nemožnosti kvalifikovať stíhaný čin podľa súdmi ustálenej právnej kvalifikácie po objektívnej ani subjektívnej stránke. Takisto založenie rozhodnutia na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, predstavuje samostatný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

20. Samotná skutočnosť, že sťažovateľka mohla podať dovolanie, v tomto momente vylučuje, aby sa jej ústavnou sťažnosťou ústavný súd mohol meritórne zaoberať. Meritórne preskúmanie ústavnej sťažnosti sťažovateľky ústavným súdom v situácii, keď nevyužila právny prostriedok ochrany svojich základných práv, ktorý jej zákon účinne poskytuje, t. j. nepodala dovolanie, hoci ho podať mohla, by bolo porušením princípu subsidiarity ako sťažnostného atribútu vzťahu medzi ústavným súdom a sústavou všeobecných súdov, na ktorom je založené rozhodovanie o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Uvedená okolnosť zakladá neprípustnosť ústavnej sťažnosti (m. m. IV. ÚS 334/2020, II. ÚS 594/2020, II. ÚS 559/2021).

21. V danom prípade je nevyhnutné, aby sťažovateľka pred podaním ústavnej sťažnosti splnila podmienku uplatnenia dovolania ako procesného prostriedku, ktorý jej zákon na ochranu práv poskytuje, a to aj v prípade, ak popri namietaní porušenia jej obhajobných práv v kontexte spravodlivého procesu namieta aj skutkové okolnosti. Aj napriek skutočnosti, že niekedy nie je celkom možné a reálne jednotlivé námietky (subsumovateľné a nesubsumovateľné pod dovolacie dôvody) od seba celkom oddeliť, bolo by v rozpore s princípom subsidiarity, aby ústavný súd predbiehal rozhodnutie dovolacieho súdu. Aj ústavný súd musí všeobecným súdom poskytnúť príležitosť plne rozvinúť ich právomoc, keďže aj im patrí možnosť a povinnosť poskytnúť základným právam a slobodám dotknutej osoby ochranu v medziach ich zákonom zverených kompetencií. Táto ochrana je v rámci vzťahu medzi všeobecnými súdmi a ústavným súdom podľa princípu subsidiarity delená a postupná, nie delená a súbežná. Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva a jeho právomoc nastupuje spravidla až vtedy, ak sťažovateľka pred všeobecnými súdmi vyčerpá všetky účinné prostriedky nápravy vo vzťahu ku konaniu, resp. k rozhodnutiu ako celku. V prípade, ak v rámci toho istého konania (rozhodnutia) je možné niektoré námietky uplatniť pred dovolacím súdom a iné nie, ústavný súd v tejto súvislosti považuje za v rozpore s už zmieneným princípom subsidiarity tieto procesné nároky drobiť a ponechať ich samostatnému procesnému osudu. V prípade potenciálneho úspechu sťažovateľky pred dovolacím súdom (čo i len vo vzťahu k niektorým uplatneným námietkam) totiž stráca ďalšie konanie pred ústavným súdom zmysel (pozri I. ÚS 182/2023).

22. Ak by rozhodnutie o dovolaní bolo negatívne, má sťažovateľka pri zachovaní princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu možnosť napadnúť ústavnou sťažnosťou rozhodnutie dovolacieho súdu vrátane odvolacieho súdu. Pokiaľ ide o námietky proti dovolaním napadnutému rozhodnutiu, ktoré nebolo možné uplatniť v dovolacom konaní, je možné ich potom uplatniť súčasne, ale až v ústavnej sťažnosti a ústavný súd ich môže preskúmať, avšak spolu s výsledkami dovolacieho konania. Ústavný súd už len dodáva, že práve posledná veta § 124 zákona o ústavnom súde o zachovaní lehoty je určená na to, aby sťažovateľka mohla v ústavnej sťažnosti (nasledujúcej po podaní mimoriadneho opravného prostriedku) uplatniť námietky neuplatniteľné v mimoriadnom opravnom prostriedku. Inými slovami, lehota na podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu, teda začína plynúť podľa § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde (IV. ÚS 398/2022, IV. ÚS 404/2022, IV. ÚS 471/2022, IV. ÚS 534/2022, IV. ÚS 24/2023).

23. S prihliadnutím na dosiaľ uvedené skutočnosti a okolnosti danej veci je potrebné považovať ústavnú sťažnosť sťažovateľky za predčasne podanú, preto ju ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

24. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2025

Ľuboš Szigeti
predseda senátu